

Rechtbank Gelderland, 22 september 2021
Nr. ECLI:NL:RBGEL:2021:4919

Verlenging kapitaalverzekering per einddatum: onder welke voorwaarden?

Een verzekeringnemer (eiseres) heeft bij Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. (Achmea) een Spaar Groei Polis als inkomens- en pensioenvoorziening afgesloten. Nadat de verzekering per de oorspronkelijke einddatum is verlengd, wenst eiseres - wanneer de nieuw overeengekomen einddatum in zicht komt - de verzekering opnieuw te verlengen. Zij wenst daarbij de bij aanvang en verlenging van de verzekering afgesproken garantie te behouden. De rechtbank Gelderland gaat daar niet in mee en is met Achmea van oordeel dat niet is toegezegd dat eiseres de verzekering steeds onder gelijkblijvende condities zou kunnen verlengen.

De feiten zijn als volgt. In 1994 heeft eiseres een kapitaalverzekering, de Spaar Groei Polis, afgesloten met als einddatum 1 november 2014. Volgens de toepasselijke voorwaarden (ik neem aan dat bedoeld wordt: 'volgens het polisblad', aangezien in de uitspraak verder meermaals is vermeld (zie hierna) dat in de polisvoorwaarden geen mogelijkheid tot verlenging van de verzekering was opgenomen) kon de verzekering tot maximaal het tachtigste levensjaar worden verlengd. Verzekerd was een uitkering bij leven ter hoogte van het spaarsaldo op de einddatum, gebaseerd op een gegarandeerd rendement van 4 procent per jaar, en een uitkering bij voortijds overlijden van eiseres van 115 procent van het spaarsaldo op het moment van overlijden met een minimum van 34.033,52 euro. In de polisvoorwaarden was geen mogelijkheid tot verlenging van de verzekering opgenomen. Gedurende de looptijd van de verzekering heeft eiseres extra stortingen gedaan van in totaal ongeveer 35.000 euro.

Bij brief van 28 november 2013 heeft Achmea aan eiseres meegedeeld dat de verzekering werd voortgezet in een Beleggingspolis met garantie, waarbij het garantierendement van 4 procent, de uitkering bij voortijds overlijden, en de einddatum van 1 november 2014 gehandhaafd bleven. Ook in de polisvoorwaarden van deze polis was geen mogelijkheid tot verlenging van de verzekering opgenomen. Achmea heeft eiseres bij brief van 12 februari 2014 geïnformeerd over de verlengingsmogelijkheden in verband met de naderende einddatum van 1 november 2014. Vervolgens is uitvoerig over de verlenging van de verzekering gecorrespondeerd. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat eiseres een antwoordformulier heeft ingestuurd waarin zij heeft gekozen voor verlenging van de verzekering tot 2020, maar

vanaf verlengingsdatum geen premie betaalt. Het eerder afgesproken garantierendement en de uitkering bij voortijds overlijden blijven gehandhaafd.

In augustus 2020 heeft eiseres aan Achmea meegedeeld dat zij de verzekering ook na november 2020 wenste voort te zetten. Daarop heeft Achmea haar bericht dat de (verzekering met) garantie op 1 november 2020 eindigt. Eiseres stelt zich vervolgens op het standpunt dat zij recht heeft op verlenging met garantie omdat daarover afspraken zouden zijn gemaakt.

Achmea heeft bij brief van 27 augustus 2020 aangegeven dat de verzekering met garantie is overgezet naar een ander administratiesysteem en vanaf dan Beleggingsverzekering heet. Op de nieuw afgegeven polis is 1 november 2020 als einddatum vermeld. Daarna is tussen eiseres en haar rechtsbijstandsverzekeraar enerzijds en Achmea anderzijds gecorrespondeerd over het standpunt van eiseres dat zij recht heeft de verzekering te verlengen (tot haar tachtigste levensjaar) met behoud van de garantie. Partijen zijn het niet eens geworden. Uiteindelijk is de Beleggingsverzekering per einddatum 1 november 2020 beëindigd en is het uit te keren kapitaal (op verzoek van eiseres) op een tussenrekening van Achmea geplaatst.

Eiseres heeft bij de rechtbank Gelderland primair een verklaring voor recht gevorderd dat Achmea gehouden is alle verbintenissen uit de verzekering na te komen, in het bijzonder door de polis te verlengen tot haar tachtigste levensjaar, met toepassing van alle daarop van toepassing zijnde afspraken en daaruit voor Achmea voortvloeiende verplichtingen, waaronder de garantie van 4 procent en de uitkering bij overlijden van 115 procent van het spaarsaldo op het moment van overlijden. Subsidiair heeft eiseres schadevergoeding gevorderd wegens toerekenbare tekortkoming van Achmea.

De rechtbank komt tot het oordeel dat Achmea op grond van de polisvoorwaarden en de mededelingen die zij aan eiseres zou

hebben gedaan, niet gehouden was de verzekering per 1 november 2020 te verlengen tot het tachtigste levensjaar van eiseres, onder handhaving van de bestaande rechten en plichten, meer in het bijzonder de garantie van 4 procent en de uitkering bij overlijden van 115 procent. Daartoe overweegt de rechtbank onder meer het volgende.

Anders dan eiseres heeft betoogd, blijkt uit de berichten die zij van Achmea heeft ontvangen niet dat Achmea heeft toegezegd dat eiseres de verzekering zo vaak als zij wilde onder gelijkblijvende condities kon verlengen. Dat eiseres uit het begrip 'verlengen van de polis' heeft mogen begrijpen dat de condities van de verzekering dan hetzelfde zouden blijven heeft eiseres, gelet op de correspondentie met Achmea, onvoldoende onderbouwd. Daar komt bij dat als het standpunt van eiseres zou worden gevolgd, het afspreken van een einddatum van de verzekering geen enkele betekenis heeft. Per einddatum loopt de verzekering af en kan Achmea bepalen of, en onder welke voorwaarden zij deze eventueel wil verlengen. In 2014 heeft eiseres ervoor gekozen de verzekering te verlengen tot 2020. De (nieuwe) einddatum van de verzekering was 1 november 2020. Aangezien niet is komen vast te staan dat andersluidende toezeggingen aan eiseres zijn gedaan, stond het Achmea vrij om na het verstrijken van deze looptijd de tot dan toe geldende condities niet meer te hanteren bij een eventuele verlenging van de verzekering per 1 november 2020.

Het betoog dat Achmea de verzekeringsovereenkomst in augustus 2020 eenzijdig ten nadele van eiseres heeft gewijzigd gaat evenmin op, nu Achmea gemotiveerd heeft uiteengezet dat de overeenkomst inhoudelijk niet is gewijzigd, maar is overgezet naar een ander administratiesysteem. De polis vermeldt uitdrukkelijk dat de verzekering een voortzetting is van de lopende verzekering met garantie en ingangsdatum 1 november 1994. De nieuwe polisvoorwaarden bevatten ook inhoudelijk geen wijziging, ze zijn slechts herschreven om ze beter leesbaar te maken. De garantie van 4 procent tot einddatum is volgens de polis ook na de conversie in augustus 2020 blijven bestaan. De vermelding op het polisblad dat bij verlenging van de looptijd geen gebruik meer kan worden gemaakt van het fonds Renterekening 4 procent is niet nieuw, maar zou volgens Achmea ook hebben gegolden als de verzekering niet om administratieve redenen zou zijn omgezet. Eiseres heeft dit laatste onvoldoende weersproken.

De rechtbank wijst de vorderingen van eiseres af.

Mr. B.M. (Berry) van Wijk
 De auteur is advocaat-partner bij Houthoff te Rotterdam.

